

Tallinna Ülikooli Eesti Tuleviku-uuringute Instituut ja
Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja konserveerimise osakond

Eraomandis oleva kinnismälestise hoidmine

Uuringu lisad

Külli Tafel-Viia
Silja Lassur
Andres Viia
Erik Terk

Anneli Randla
Maris Mändel
Oliver Orro
Meelike Naris
Lilian Hansar

31. märts 2014



TALLINNA ÜLIKOOL



EESTI
KUNSTIAKADEEMIA



Europa Liit
Europa Sotsiaalfond



Eesti tuleviku heaks

Sisukord

LISA 1 INTERVJUUKÜSIMUSTIK TOETUST JAGAVATELE INSTITUTSIOONIDELE	3
LISA 2 TOPICS FOR THE INTERVIEW	5
LISA 3 KINNISMÄLESTISTE OMANIKE KÜSITLUS	6
LISA 4 ОПРОС ДЛЯ ВЛАДЕЛЬЦЕВ НЕДВИЖИМЫХ ОБЪЕКТОВ КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ / ПАМЯТНИКОВ	13
LISA 5 MUINSUSKAITSEVÄLISED TOETUSMEETMED	21

Lisa 1 Intervjuuküsimustik toetust jagavatele institutsioonidele

Konkreetsete mälestiste kaitsega seotud meetmete olemasolul

Muinsuskaitseamet, Kultuuriministeerium, Tallinna Kultuuriväärtuste Amet, Tartu kultuuriväärtuste teenistus

A plokk. Hinnang konkreetsele meetmele, programmile, selle muutmise vajadus, võimalused.

0. **Kuidas on Teie hinnangul [selle] meetme / programmi valguses eraomanik fookusesse võetud? Kui palju [see] toetus/[see] programm puudutab kinnismälestiste eraomanike?**
1. **Kellele meede on suunatud?** (eraisik, juriidiline isik, avalik sektor, kõik) Milline on erinevate toetusesaajate jaotus omanike liigiti?
2. **Kuidas hindade olemasoleva meetme vajalikkust ja mõju?**
3. **Kui suurt toetuse saajate hulka see hõlmab?** Kui suur on potentsiaalsete toetuse vajajate hulk, kui palju neist taotleb ja kui palju saab – millised on proportsioonid?
4. **Milliseid probleeme antud meede lahendab?**
5. **Mis on meetme rakendamisel põhiprobleemid või kitsaskohad?**
6. **Kuivõrd oleks vaja meedet täiendada, parandada ja mis suunas?** Kas see on antud meetme raames võimalik või oleks vaja uut meedet? Miks?
7. **Kuidas kommenteerite Kredeksi antavat toetust korterelamute renoveerimiseks? Kui palju see kinnismälestiste eraomanike on aidanud? Kas see on tekitanud konflikte muinsuskaitse kontekstis?**

B plokk. Muinsuskaitse valdkonna tugisüsteemi olukord ja arengud

- 8. Millise hinnangu annaksite praegusele Eesti muinsuskaitse tugisüsteemile (sh seadus, organisatsioniline ülesehitus, toetused) tervikuna?**
- 9. Millega võib rahule jääda? Mis on hästi?**
- 10. Kus näete põhilisi kitsaskohti?**
- 11. Milliseid lahendusi oskaksite välja pakkuda?**
Algul küsida üldiselt, siis edasi eraldi lahenduste lõikes.
 - 11.1 Kuidas hindate vajadust **omanike nõustajate** – konsulentide – **võrgustiku väljaarendamise järele**, kes nõustaks omanikke restaureerimise ja objekti kasutusvõimaluste jm osas, järelle üle-Eestiliselt? Kas ja miks see oleks vajalik? Kuivõrd reaalne see on (rahalised-, inimressursid)?**
 - 11.2 Kuidas suhtute mälestiste hierarhiseerimisse? Kas ja mida see muudaks?**
 - 11.3 Kuidas suhtute kohaliku kaitse tasandi loomisesse?**
 - 11.4 Kuidas suhtute planeeringute rolli suurendamisse muinsuskaitses?**
 - 11.5 Kas toetusmeetmeid peaks senisest enam diferentseerima? Kui jah, siis kuidas?**
- 12. Kui mingist muutusest alustada, siis millest Teie alustaksite?**

Lisa 2 Topics for the interview

I. How is the heritage protection organized?

- Are monuments somehow differentiated? Are the regulations different because of that? How?
- How many monuments are there (national monuments, conservation areas, sites of local interest)?
- How large sums are allocated from the state budget for heritage protection?
- Which is the structure of the heritage protection system? Which other institutions protect cultural heritage? What is the estimated number of people working in the heritage protection system?
- What is the percentage of privately-owned sites?
- Conservation works on the monument – which documents are required, how is it monitored? For example: if a building is in the area with protected archaeological cultural layer; if the roof of a listed building needs repairing.
- How is maintenance regulated?

II. Financial support

- What types of financial support does heritage protection system provide for the privately-owned sites?
- How large is the total amount? Which are the allocation principles? Approximately how many sites get support annually?
- Which other financial assistance is meant directly for monuments and sites (for example from local governments etc.)? How large is the total amount? Which are the allocation principles? Approximately how many sites get support annually?
- Are there any indirect measures for assistance (for example through EU funds, through environmental funds)?
- Are there tax reductions or other such measures the owners can apply for?

III. Advice

- Which advisory services does the heritage protection system provide? For whom is it meant, how does it work, how is it funded?
- What are the other main advisory services (other state agencies, NGOs)?
- Do different institutions provide different information? For example, about the energy efficiency?

IV. General questions

- Which are the advantages and disadvantages of your system? What works well, what doesn't work?
- What could we learn from your system? What should be avoided?
- Which are the biggest worries of private owners?

Lisa 3 Kinnismälestiste omanike küsitlus

A. TAUSTATEAVE

1. Mitu kinnismälestist Teile kuulub?

1	
2–5	
6 ja rohkem	

2. Kus Teie omandis olev(ad) kinnismälestis(ed) asub/asuvad?

Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas, Viljandis ja/või Haapsalus	
Teistes linnades või alevites	
Maal (väljaspool linna, alevit)	

3. Kuidas saite kinnismälestis(t)e omanikuks?

Märkige kõik sobivad variandid.

Pärimise teel	
Erastamise teel	
Ostes teadlikult mälestisobjekti/mälestisega maa	
Ostes maa, hoone jne, mille mälestiseks olemisest sain teadlikuks hiljem	

4. Kui kaua olete olnud kinnismälestis(t)e omanik?

alla aasta	
1–5 aastat	
6–10 aastat	
üle 10 aasta	

5. Milleks Teile kuuluvat kinnismälestist kasutatakse?

Märkige kõik sobivad variandid.

elukoht	
suvemaja	
majutusasutus	
äripind	
tootmine, töökoda, ladu	
kinnisvaraarendus	
turismioobjekt	
vabaajaveetmine (nt seltsimaja)	
põllumaa/heinamaa	
metsamaa	
ei kasuta millekski (tühjana seisev hoone või objekt, mida ei olegi võimalik kasutada, nt kivilalme)	
muu, palun täpsustage	

B. TEADLIKUS

- 6. Kuidas Te hindate enda kui omaniku teadlikkust järgnevates valdkondades:**
Tehke igal real üks märge sobivasse lahtrisse.

	väga teadlik	pigem teadlik	pigem vähе teadlik	vähе teadlik
Omanikuks olemisega kaasnevad seadusjärgsed kohustused (nt mälestist korras hoida)				
Omanikuks olemisega kaasnevad seadusjärgsed piirangud (lisanõuded ehitus- ja kaevetöödel)				
Omanikuks olemisega kaasnevad õigused (nt taotleda toetust)				

Soovi korral palun lisage kommentaar:

- 7. Milliseid infoallikaid kasutate, kui vajate nõu mälestise kaitsmise ja arendamise küsimustes?**
Tehke igal real üks märge sobivasse lahtrisse.

	kasutan tihti	kasu- tan harva	veel ei ole kasu- tanud	ei kasutaks üldse
muinsuskaitseametnik / -inspektor				
kohalik omavalitsus				
Muinsuskaitseameti poolt välja antud infomaterjalid				
Säästva Renoveerimise Infokeskus (SRIK)				
asumi- ja külaseltsid				
Eesti Muinsuskaitse Selts				
koolitused, seminarid				
erialane kirjandus				
internet				
muu, palun täpsustage!				

- 8. Mille kohta Te sooviksite infot rohkem saada?**
Palun kirjutage see siia.
-
-

C. HOIAKUD JA VÄÄRTUSED

- 9. Palun andke hinnang järgmistele väidetele, mis puudutavad kinnismälestiste kaitset ja selle arendamist Eestis.**

Tehke igal real üks märge sobivasse lahtisse.

	täiesti nõus	pigem nõus	pigem ei ole nõus	ei ole üldse nõus
Riik ja kohalik omavalitsus näitavad head eeskuju mälestiste kaitsmisel				
Riik toetab eraomanikku mälestise kaitsmisel				
Kodanikuualgatustel (nt asumiseltsid) on väga oluline roll mälestiste kaitsmisel				
Mälestisele nende kaitsmise eesmärgil seatud seadusjärgsed piirangud on liiga ranged				
Mälestisele seatud seadusjärgsed piirangud takistavad mälestisele uue funktsooni andmist / kasutusfunktsoonide laiendamist				
Mälestise kaitmiseks ja arendamiseks vajalik informatsioon on hästi kättesaadav				

- 10. Mida kinnismälestise omanikuks olemine minu jaoks tähendab?**

Tehke igal real üks märge sobivasse lahtisse.

	täiesti nõus	pigem nõus	pigem ei ole nõus	ei ole üldse nõus
Mälestis(t)e omamine on minu jaoks kulukas kohustus				
Mälestis(t)e omamine on minu jaoks võimalus teenida tulu				
Mälestis(t)e omamine pakub mulle eneseteostusvõimalust				
Mälestis(t)e omamine on minu jaoks staatuse sümbol				
Mälestis(t)e omamine annab mulle võimaluse anda oma panus Eesti kultuuripärandi säilimisse				
Objekti mälestiseks olemine ei muuda minu jaoks objekti väärust				

11. Palun hinnake, kuivõrd on Teie arvates õigustatud kinnismälestise omanikele pandud kohustused.

Tehke igal real üks märge sobivasse lahtrisse.

Kinnismälestise omanikuna olen kohustatud:	täiesti õigustatud	pigem õigustatud	pigem ei ole õigustatud	ei ole üldse õigustatud
... tagama mälestise säilimise				
... mälestist hooldama				
... võtma Muinsuskaitseametist kirjaliku loa kinnismälestise kaitsetsoonis tehtavateks kaeve- ja ehitustöödeks				
... viivitamata teatama Muinsuskaitseametile mälestist kahjustavatest muutustest				
... võimaldama muinsuskaitseametnikul mälestist üle vaadata				
... säilitama ja korras hoidma mälestise tähist				

Soovi korral palun lisage kommentaar:

12. Palun hinnake, kuivõrd on Teie arvates õigustatud, et Teile kuuluv(ad) objekt(id) on tunnistatud riiklikeks kinnismälestiseks?

Valige üks sobiv vastusevariant.

Objekt(ide) väärthus on mulle arusaadav, pean riiklikku kaitset põhjendatuks	
Minu meekest on objekt küll väärthuslik, kuid võiks olla kaitse all vähemate piirangutega	
Objekt(ide) väärthus jäab mulle arusaamatuks, minu meekest ei peaks see/need kaitse all olema	
Mulle kuulub mitu mälestist, milledest osade kaitse on õigustatud, osade kaitse mitte	

Soovi korral palun lisage kommentaar:

D. TEGUTSEMINÉ

13. Kas Te olete ise või teiste omanikega koos mälestist viimase 5 aasta jooksul hooldanud?

Märkige kuni 4 sobivat valikut.

Jah, olen teinud korralisi hooldustöid	
Jah, olen teinud kapitaalseid hooldus- ja/või renoveerimistöid	
Ei ole, sest see ei ole olnud vajalik	
Ei ole, sest ei ole leidnud selleks finantse	
Ei ole, sest mul ei ole olnud aega	
Ei ole, sest ei ole leidnud selleks tööde teostajaid	
Ei ole, sest nõuded ja piirangud on takistuseks tööde teostamisel	
Ei ole, sest puudub huvi mälestise kaitsmise ja säilitamise vastu	

14. Millist avaliku sektori tuge olete ise või teiste omanikega koos mälestis(t)e säilimise tagamiseks kasutanud / taotlenud?

Tehke igal real üks märge sobivasse lahtrisse.

	olen taotlenud ja saanud	olen taotlenud, aga ei ole saanud	olen teadlik, aga ei ole kasutanud	ei ole teadlik sellest toetusvõimalusest
Muinsuskaitseametilt või tema kaudu informatsiooni mälestise ajaloo ja väärtsuse kohta				
Muinsuskaitseametilt või tema kaudu konsultatsioone, kuidas mälestist hooldada ja kasutada				
Muinsuskaitseameti rahalist toetust mälestise hooldamiseks, konserveerimiseks või restaureerimiseks				
Kohaliku omavalitsuse rahalist toetust mälestise hooldamiseks, konserveerimiseks, restaureerimiseks				
Toetust erinevatest Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) programmidest				
Toetust Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) erinevatest programmidest				
Toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) erinevatest programmidest				
Toetust Kredex'i erinevatest programmidest				

Soovi korral palun lisage kommentaar:

15. Kellelt ja millist laadi tuge olete veel saanud mälestis(t)e kaitsmiseks ja hooldamiseks?

Tehke igal real üks või mitu märget sobivasse lahtrisse

	nõuanne / info	abikäsi (nt talgud)	rahaline tugi	ei ole saanud / küsinud
Perekond ja/või sugulased				
Sõbrad				
Kogukond, naabrid jmt				
Mittetulundusühing või muu sarnane organisatsioon				

Soovi korral palun lisage kommentaar:

16. Mis on takistanud Teid ennast või teiste omanikega koos toetust kasutamast / taotlemast?

Tehke igal real üks märge sobivasse lahtrisse.

	täiesti nõus	pigem nõus	pigem ei ole nõus	ei ole üldse nõus
Ei ole teadlik erinevatest toetusvõimalustest				
Toetuste taotlemine on liiga keeruline				
Toetusena saadav raha on liiga väike				
Toetust ei anta sellele, milleks mina toetust vajan				
Puudub nõutav omafinantseeringu osa				
Mälestiseks olemine takistab toetuse taotlemist				
Ei ole huvi mälestise kaitsmise ja arendamise vastu				
Muu, palun täpsustage				

Soovi korral palun lisage kommentaar:

17. Millistest täiendavatest võimalustest oleks Teil kinnismälestise paremaks kaitsmiseks ja arendamiseks abi?
Tehke igal real üks märge sobivasse lahtisse.

	väga palju abi	natuke abi	pigem ei ole abi	ei ole üldse abi
Maakondlikul inspektoril oleks rohkem aega nõustada				
Piiratud arvu tundide ulatuses pakutaks tasuta spetsialistide (ehitus-insener, arheoloog, restauraator jt) konsultatsiooni				
Oleks välja arendatud alternatiivne tasuline nõustajate-spetsialistide võrgustik				
Projektide ja planeeringute kooskõlastamise protsess toimuks kiiremini				
Mälestiste kaitse nõuded oleksid paindlikumad				
Toetuse taotlemise protsess oleks senisest vähem bürokraatlikum				
Kõigi tööde teostajatel ei peaks olema muinsuskaitse tegevusluba				
Kodanikuühenduste laadseid algatusi (nt SRIK) oleks rohkem				
Muu, palun täpsustage!				

18. Juhul, kui Te tahaksite midagi täiendavalt kommenteerida või lisada, siis palun kirjutage see siia!

Oletegi jõudnud küsimustiku lõpuni.

Suur tänu vastuste eest!

Lisa 4 Опрос для владельцев недвижимых объектов культурного наследия / памятников

А. ОБЩИЕ ДАННЫЕ

1. Сколько недвижимых объектов культурного наследия / памятников (далее недвижимый памятник) Вам принадлежит?

1	
2–5	
6 и больше	

2. Где расположен(ы) принадлежащий(ие) Вам недвижимый(е) памятник(и)?

В Таллинне, Тарту, Пярну, Нарве, Вильянди и/или в Хаапсалу	
В других городах или поселках	
В сельской местности (за пределами города или поселка)	

3. Как Вы стали собственником недвижимого(ых) памятника(ов)?
Отметьте все подходящие варианты.

По наследству	
Через приватизацию	
Приобрел осознанно объект культурного наследия / землю с памятником	
Приобрел землю, здание и т. д., и узнал позднее, что новая собственность является памятником	

4. Как давно Вы владеете недвижимым(и) памятником(ами)?

менее года	
1–5 лет	
6–10 лет	
более 10 лет	

5. Как используется(ются) принадлежащий(е) Вам недвижимый(е) памятник(и)?
Отметьте все подходящие варианты.

место жительства	
летний коттедж	
гостиница	
коммерческая площадь	
производство, мастерская, склад	
развитие недвижимости	
туристический объект	
место проведения досуга (клуб, дом культуры)	
поле, луг, пастбище	
лес	
никак не используется (пустующее здание или объект, который не подлежит использованию, например: курган, захоронение)	
другое – пожалуйста, уточните	

В. ОСВЕДОМЛЕННОСТЬ

- 6. Как Вы, как собственник, оцениваете свою осведомленность в следующих областях:**

В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	полностью осознаю	в общем осознаю	в какой-то степени осознаю	плохо осознаю
Обязательства собственника перед законом (например, содержать памятник в порядке)				
Ограничения собственника перед законом (например, дополнительные требования к проведению земельных и строительных работ)				
Права собственника (например, право ходатайствовать о дотации)				

При желании добавьте комментарий:

- 7. Какие источники информации Вы используете, если Вам нужен совет по охране и вопросам развития недвижимого(ых) памятника(ов)?**

В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	спользую часто	спользую редко	еще не использовал(а)	вообще не использовал(а) бы
чиновник / инспектор Департамента охраны памятников				
местное самоуправление				
инфоматериалы, изданные Департаментом охраны памятников				
Инфоцентр щадящей (экологичной) реновации (SRIK)				
объединения граждан городского района или села				
Эстонское общество охраны памятников				
учебные курсы, семинары				
профессиональная литература				
Интернет				
другое – пожалуйста, уточните!				

- 8. О чём Вы хотели бы получить более подробную информацию?**
Напишите это здесь, пожалуйста.
-
-

C. УСТАНОВКИ И ЦЕННОСТИ

- 9. Пожалуйста, оставьте свое мнение о следующих утверждениях, связанных с защитой и развитием недвижимых памятников в Эстонии.**
В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	совершенно согласен(на)	скорее согласен(на)	скорее не согласен(на)	совершенно не согласен(на)
Государство и местные органы власти подают хороший пример в охране памятников				
Государство поддерживает частного собственника в охране памятника				
Гражданские организации (например, объединения жителей села) играют важную роль в защите памятников				
Правовые ограничения, созданные в целях защиты памятников, слишком строги				
Правовые ограничения, созданные в целях защиты памятников, препятствуют возможности придания памятнику новых функций / расширения функций памятника				
Информация, необходимая для защиты и развития памятника, легко доступна				

- 10. Что значит для меня быть собственником недвижимого(ых) памятника(ов)?**
В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	совершенно согласен(на)	скорее согласен(на)	скорее не согласен(на)	совершенно не согласен(на)
Владение памятником(ами) обходится мне дорого				
Владение памятником(ами) дает мне возможность дохода				
Владение памятником(ами) дает мне возможность для самореализации				
Владение памятником(ами) является для меня символом статуса				

Владение памятником(ами) дает мне возможность внести свой вклад в сохранение культурного наследия Эстонии				
Статус памятника у объекта не влияет на его значимость для меня				

11. Оцените, пожалуйста, в какой степени по Вашему мнению обоснованы обязательства, наложенные на собственников недвижимых памятников. В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

Как собственник недвижимого(ых) памятника(ых), я обязан:	совершенно обоснованно	скорее обоснованно	скорее не обоснованно	совершенно не обоснованно
... обеспечить сохранение памятника				
... ухаживать за памятником				
... брать в Департаменте охраны памятников письменное разрешение для проводимых в охраняемой зоне вокруг памятника раскопок и строительных работ				
... немедленно уведомлять Департамент охраны памятников о негативно влияющих на памятник изменениях				
... давать возможность сотруднику Департамента охраны памятников осмотреть памятник				
... сохранять и поддерживать в порядке обозначение памятника культуры или истории				

При желании добавьте комментарий:

12. Оцените, пожалуйста, в какой степени, по вашему мнению, обосновано, что объект(ы), находящийся(еся) в Вашем владении, признаны национальными памятниками?

Выберите один подходящий вариант.

Ценность объекта(ов) мне ясна, я считаю признание объекта(ов) памятником(ами) государственного значения обоснованным	
Я считаю, что объект(ы) ценен(ны), но мог(ли) бы быть под охраной с меньшими ограничениями	
Ценность объекта(ов) мне неясна, я не считаю признание его/их национальным(и) памятником(ами) целесообразным	
Мне принадлежат несколько памятников, признание одной части которых обосновано, а другой части нет	

При желании добавьте комментарий:

D. ДЕЙСТВИЯ

- 13. Вы сами или вместе с другими совладельцами ухаживали за недвижимым(и) памятником(ами) в течении последних 5 лет?**
Отметьте до 4-х более важных вариантов.

Да, я делал(а) регулярное техническое обслуживание	
Да, я делал(а) капитальное техническое обслуживание и/или ремонт	
Нет, так как не было необходимости	
Нет, так как не нашел(ла) достаточно денег	
Нет, так как у меня не было времени	
Нет, так как не нашел(ла) исполнителей нужной работы	
Нет, так как есть требования и ограничения, препятствующие проведению работ	
Нет, так как у меня отсутствует интерес к защите и сохранению памятника	

- 14. О какой поддержке из государственного сектора вы ходатайствовали? Какую поддержку вы сами или вместе с другими совладельцами получали для обеспечения сохранности недвижимого(ых) памятника(ов)?**
В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	ходатайствова л(а) и получал(а)	ходатайствова л(а), но не получал(а)	знаю о такой возможности , но не пользо- вался ею	не знаю, что есть возможность ходатайст- вовать о помощи
Спрашивал(а) у Департамента охраны памятников информацию об истории и ценности памятника				
Просил(а) Департамент охраны памятников о консультации, как ухаживать за объектом и использовать его				
Просил(а) у Департамента охраны памятников финансовую дотацию на обслуживание, консервацию или реставрацию памятника				
Просил(а) у местного самоуправления финансовую дотацию на обслуживание, консервацию или реставрацию памятника				

Ходатайствовал(а) о дотации через разные программы Фонда содействия развитию предпринимательства (EAS)				
Ходатайствовал(а) о дотации через разные программы Департамента сельскохозяйственных регистров и информации (PRIA)				
Ходатайствовал(а) о дотации через разные программы Центра инвестирования в окружающую среду (KIK)				
Ходатайствовал(а) о дотации через разные программы Kredex				

При желании добавьте комментарий:

15. Откуда и какую еще поддержку Вы получали для защиты недвижимого(ых) памятника(ов) и ухода за ним(и)?

В каждой строке отметьте один или несколько соответствующих вариантов.

	совет / информация	физическая помощь (например, толока)	материальная помощь	не получал / не просил
Семья и/или родственники				
Друзья				
Община, соседи и т. п.				
Недоходное объединение или похожая организация				

При желании добавьте комментарий:

16. Что мешало Вам самому(ой) или вместе с совладельцами ходатайствовать о дотации / использовать дотацию?
В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	совершенно согласен(на)	скорее согласен(на)	скорее не согласен(на)	совершенно не согласен(на)
Не в курсе различных вариантов поддержки				
Ходатайствование о получении дотации слишком сложно				
Размер дотационных средств слишком мал				
На то, на что мне нужно, дотации не дают				
Отсутствуют средства для необходимой части самофинансирования				
Статус памятника препятствует ходатайствованию о дотации				
Отсутствует интерес к охране и развитию памятника				
Другое - пожалуйста, уточните				

При желании добавьте комментарий:

17. Какие дополнительные возможности пригодились бы Вам для защиты и развития недвижимого (ых) памятника(ов)?
В каждой строке отметьте соответствующий вариант.

	очень пригодилось бы	немного пригодилось бы	скорее всего не пригодилось бы	совсем не пригодилось бы
Если бы у уездного инспектора было больше времени для консультирования				
Если бы предлагалось некоторое бесплатное количество часов для консультирования со специалистами (инженер-строитель, археолог, реставратор и т. д.)				

Если бы была разработана альтернативная платная сеть советников-специалистов				
Если бы процесс утверждения проектов и планировок происходил быстрее				
Если бы требования охраны памятников были более гибкими				
Если бы процесс ходатайствования о дотации стал менее бюрократическим				
Если бы не все работники, соприкасающиеся с памятником, должны были иметь лицензию от Департамента охраны памятников				
Если бы было больше инициативы от гражданских объединений (например, SRIK)				
Другое - пожалуйста, уточните!				

18. Если Вы хотите что-либо прокомментировать или дополнить, напишите это, пожалуйста, здесь!

Опрос окончен. Пожалуйста нажмите на кнопку „Отправляй“.

Большое спасибо за ответы!

Lisa 5 Muinsuskaitseväised toetusmeetmed

KREDEXI TOETUSED

Tabel 1. KredExi Energiaauditi ja ehitusprojekti toetus

Programm/Meede	KredEx Energiaauditi ja ehitusprojekti toetus
Mis aastatel/mis aastast avatud	2008, energiauditeid enam 2014. aastast eraldi ei toetata
Kes saab toetust taotleda	Hoone- ja korteriühistud, korteriomanike ühisused
Milleks saab toetust taotleda	Hoone energiaauditi või energiaauditi alusel tehtava ehitusprojekti koostamiseks
Millised on peamised tingimused toetuste taotlemisel	Audit või projekt peab olema juba valmis ja tasutud ning vastama ehitusseaduses toodud nõuetele.
Nõutava omafinantseeringu suurus	50%
Kui suurt summat saab taotleda	Energiaaudit max 500 EUR/kalendriaastas Ehitusprojekt max 7000 EUR/kalendriaastas, sh max 50% auditit või projekti maksumusest

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Linn</u>	<u>Aasta</u>
Weizenbergi 14	Energiaaudit	325,57	Tallinn	2010
Leigeri 4	Energiaaudit	264,59	Tallinn	2010
KÜ Raua 39	Projekt	4000,00	Tallinn	2011
KÜ Kopli 77	Energiaaudit	400,00	Tallinn	2011

KÜ Raua 39	Energiaaudit	267,00	Tallinn	2011
KÜ Kaluri 15	Projekt	997,02	Tallinn	2011
KÜ A. Kapi 1/Wismari 17	Projekt	1597,79	Tallinn	2011
KÜ A, Kapi 1/Wismari 17	Energiaaudit	318,28	Tallinn	2011
KÜ Vabriku 3	Energiaaudit	322,75	Tallinn	2011
KÜ Telliskivi 54	Energiaaudit	314,00	Tallinn	2012
KOÜ Vallikraavi 8	Energiaaudit	350,00	Tartu	2012
KÜ Kassitoome	Ekspertiisiakt	120,00	Tartu	2012
KÜ Ketta 12	Energiaaudit	300,00	Tallinn	2012
KÜ Ühistare (Gonsiori 24)	Projekt	575,20	Tallinn	2012
KÜ Gonsiori XXV	Energiaaudit	330,00	Tallinn	2012
KÜ Tähtvere 20	Energiaaudit	325,00	Tartu	2012
KÜ Urla Maja (Pärnu mnt 6/Müürivabahe 28)	Energiaaudit	700,00	Tallinn	2013
KÜ Akeli Maja (Roosikrantsi 10A)	Ehitusprojekt	1380,00	Tallinn	2013

KÜ Akeli Maja
(Roosikrantsi 10A) Energiaaudit 360,00 Tallinn 2013

KÜ Leigeri 4 Ehitusprojekt 1442,08 Tallinn 2013

KÜ Lepiku 4 Energiaaudit 325,00 Tartu 2013

Kokku	15 014,28
--------------	------------------

Tabel 2. KredExi Rekonstruktsioonistoetus

Programm/Meede	KredExi Rekonstruktsioonistoetus		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2010		
Kes saab toetust taotleda	Vähemalt 3 korteriga korterelamu, hoone- ja korteriühistud, korteriomanike ühisused		
Milleks saab toetust taotleda	Toetust saab taotleda ainult nendele teostamata renoveerimistöödele, mis on energiaauditis soovituslike töödena välja toodud ning mille puhul on järgitud terviklahenduse põhimõtet		
Nõutava omafinantseeringu suurus	65–85% sõltuvalt korterelamu rekonstruktsioonise komplekssuse tasemest		
Kui suurt summat saab taotleda	Projekti kogumaksumus peab olema vähemalt 7340 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	Linn	Aasta
KÜ Koidula 10a	21 291,00	Tallinn	2011
KÜ Poska 53	85 915,79	Tallinn	2012
KÜ A. Kapi 1/Wismari 17	70 314,00	Tallinn	2012
KÜ Raua 39	114 873,00	Tallinn	2012
KÜ Suur-Karja 18	138 428,44	Tallinn	2012
Kokku	430 822,23		

Tabel 3. KredExi Toetus omandireformi käigus tagastatud korterelamu renoveerimiseks

Programm/Meede	KredExi Toetus omandireformi käigus tagastatud korterelamu renoveerimiseks
Mis aastatel/mis aastast avatud	2008, meede on nüüdseks suletud
Kes saab toetust taotleda	Omandireformi käigus õigusjärgsele subjektile tagastatud korterelamute füüsilistest isikutest omanikud, nimetatud elamutes moodustatud korteriühistud või korteriomanike ühisused
Milleks saab toetust taotleda	Renoveerimistoetust eraldatakse 20% alates 01.01.2007 aastast teostatud piirde- ja kandekonstruktsoonide, elektri-, kütte- ja ventilatsioonisüsteemide ning gaasipaigaldiste rekonstruktsioonis- ja renoveerimistööde ning taastuvenergia tootmise seadmete soetamise ja paigaldamisega seotud tööde maksumusest. Üldkasutatavate ruumide viimistlustöid toetatakse ainult rekonstruktsioonis- ja renoveerimistööde osana
Nõutava omafinantseeringu suurus	80%
Kui suurt summat saab taotleda	Pole mainitud

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Linn</u>	<u>Aasta</u>
KÜ Süda 8	1 566,47	Tallinn	2010
KOÜ J. Kuperjanovi 46	1 318,64	Tartu	2011
Leigeri 3	1 037,00	Tallinn	2011

KÜ J. Kuperjanovi 46 486,70 Tartu 2012

KÜ Laulupeo 12 7 477,28 Tallinn 2012

Leigeri 3 2 188,98 Tallinn 2012

KÜ Roosikrantsi 8 1 445,28 Tallinn 2013

Kokku 15 520,35

Tabel 4. KredExi Väikeelamute renoveerimistoetus

Programm/Meede	KredExi Väikeelamute renoveerimistoetus
Mis aastatel/mis aastast avatud	2012, hetkel peatatud
Kes saab toetust taotleda	Kinnistusraamatusse kantud kinnisaja füüsilisest isikust omanik, ühis- või kaasomandis olevate kinnisajade korral üks omanikest volitatud esindajana või kinnistu hoonestusõiguse omanik
Milleks saab toetust taotleda	Toetused on jagatud kahte paketti – renoveerimistoetus ja taastuvenergia toetus. Ühele väikeelamule võib ka korraga taotleda nii renoveerimistoetust kui taastuvenergia toetust
Nõutava omafinantseeringu suurus	<ul style="list-style-type: none">● 60–75% renoveerimistöödega seotud kuludest● 30–40% taastuvenergia seadmete soetamise ja paigaldamisega seotud kuludest
Kui suurt summat saab taotleda	1000 – 30 000 EUR

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

Ükski kinnismälestis sellest meetmest toetust saanud ei ole.

EASI TOETUSED

Tabel 5. EAS Turismitoote arenduse väikeprojektid

Programm/Meede	EAS Turismitoote arenduse väikeprojektid
Mis aastatel/mis aastast avatud	peatatud aastast 2010
Kes saab toetust taotleda	Eesti ärireigistris registreeritud äriühing või FIE
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Arhitektuurilist väärtust omavate objektide väljaarendamine turismitoode pakkumiseks. • Erihuvidel ja harrastustel põhinevad turismitooted, sh aktiivse puhkuse teenuse osutamisega seotud turismitooted ja loodusturismi tooted. • Rahvuslikul eripäral ning traditsioonidel põhinevad turismitooted ja -teenused.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	50%, Harjumaa ja Tallinna suurettevõtjal 60%
Kui suurt summat saab taotleda	63 000 – 640 000 EUR

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti nimetus</u>	<u>Toetussumma (EUR)</u>	<u>Toetusmäär</u>	<u>Aasta</u>
Kõue mõis OÜ	Jäädvustuskoolituste ja baltisaksa keskus	625089.03	50%	2010
Osaüning Argonfeld	Jahi-, maitse- ja lõõgastuselamus Koluvere piiskopilinnuse restoranis ning puhkekompleksis	310478.64	50%	2010
osaüning Pidula Mõis	Pidula mõisaköök - õpetame valmistama ajaloolist eesti mõisatoitu!	359503.02	50%	2011
Kokku		1295070,69		

Tabel 6. EAS Turismitoodete arendamise toetus

Programm/Meede	EAS Turismitoodete arendamise toetus
Mis aastatel/mis aastast avatud	2007–2013
Kes saab toetust taotleda	Eesti äriregistris registreeritud äriühing
Milleks saab toetust taotleda	Erinevas vanuses lastega peredele suunatud atraktsioonide arendamine
Nõutava omafinantseeringu suurus	30%
Kui suurt summat saab taotleda	2 000 000 – 4 500 000 EUR

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:
Vaadeldaval perioodil sellest meetmest ükski mälestis toetust ei saanud, küll aga on toetusi saadud varem (nt OÜ Vihula Mõis 2009. aastal).

Tabel 7. EAS Peipsiveere programm

Programm/Meede	EAS Peipsiveere programm
Mis aastast avatud	2007
Kes saab toetust taotleda	Mitteturundusühingud ja sihtasutused, kelle eesmärgiks on programmi sihtpiirkonna arendamine, kui projektis kavandatud tegevused kuuluvad nende organisatsioonide põhikirjaliste tegevuste hulka; samuti programmi sihtpiirkonnas asuvad KOVid.
Milleks saab toetust taotleda	Toetatakse noorte ettevõtlusalast koolitust ja sidumist Peipsiveere ettevõtetega; ettevõtluskeskkonna edendamist, ettevõtjatele kvaliteetse ja aktiivse tugiteenuse tagamist; Peipsiveere mainekujunduslikku tegevust ja sidumist spetsiifiliste kultuuri- ja loodusvärtustega; investeeringuid laialdasele sihtgrupile suunatud avaliku ühiskasutuse funktsionidega hoonetesse, rajatistesse.
Nõutava omafinantseeringu suurus	15%
Kui suurt summat saab taotleda	32 000 EUR

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti nimetus</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Projekti maksimus (EUR)</u>	<u>Maakond</u>	<u>Aasta</u>
EELK Võnnu Jakobi kogudus	Võnnu kiriku sadeveesüsteemi avariitööd. Kiriku katuse avariirestaureerimise 2. etapi 2010 tegevused (katuse avariiremont, pikihoone ja käärkambri katuse restaureerimine)	18857.77	25420.99	Tartu	2010
EELK Võnnu Jakobi kogudus	Võnnu kiriku katuse avariirestaureerimise viimane etapp: ristehitise katuse restaureerimine.	32000.00	37702.82	Tartu	2013

Moskva						
Patriarhaadi						
Eesti Õigeusu	Lohusuu kiriku fassaadi	6429.52	7564.14	Ida-Viru	2010	
Kiriku Lohusuu	taastamine.					
Jumalailmumise						
Kogudus MTÜ						
Moskva						
Patriarhaadi						
Eesti Õigeusu	Lohusuu Kiriku	10356.56	12184.24	Ida-Viru	2010	
Kiriku Lohusuu	piirdeeria II etapp					
Jumalailmumise						
Kogudus MTÜ						
Moskva						
Patriarhaadi						
Eesti Õigeusu	Lohusuu kiriku piirdeeria	18742.00	22050.00	Ida-Viru	2011	
Kiriku Lohusuu	osaline renoveerimine					
Jumalailmumise						
Kogudus MTÜ						
Moskva						
Patriarhaadi						
Eesti Õigeusu	Kiriku telliskarniiside	6545.00	7700.00	Ida-Viru	2013	
Kiriku Lohusuu	korraamine.					
Jumalailmumise						
Kogudus MTÜ						
Moskva						
Patriarhaadi						
Eesti Õigeusu	Nina kiriku II etapi tööd	12082.69	14214.97	Tartu	2010	
Kiriku Nina						
Jumalaema						
Kaitsmise						
Kogudus MTÜ						
Kokku		105013,50				

Tabel 8. EAS Setomaa arengu toetus

Programm/Meede	EAS Setomaa arengu toetus
Mis aastast avatud	2007
Kes saab toetust taotleda	Setomaal tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, juhul kui projektis kavandatavad tegevused kuuluvad nende organisatsioonide põhikirjaliste tegevuste hulka ning Setomaal asuvad kohaliku omavalitsuse üksused.
Milleks saab toetust taotleda	Suunatud territoriaalselt ajaloolise Setomaa Eesti riigi territooriumil paiknevale osale (Mikitamäe, Meremäe, Misso ja Värska vald). Abikõlblikud on tegevused, mis tehakse Setomaal või väljaspool Setomaad, kui need aitavad kaasa Setomaa ettevõtluskeskkonna ja Setomaal tegutsevate ettevõtete arengule.
Nõutava omafinantseeringu suurus	15%
Kui suurt summat saab taotleda	32 000 EUR
Meetmest toetust saanud kinnismälestised: Vaadeldaval perioodil sellest meetmest ükski kinnismälestis toetust ei saanud.	

Tabel 9. Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Programm/Meede	Kohaliku omaalgatuse programm, Meede 3 Kohaliku elukeskkonna parandamine ja kogukonnateenused
Mis aastatel/mis aastast avatud	Alates 2005
Kes saab toetust taotleda	Eestis piirkondlikult, Tallinna linnas asumipõhiselt tegutsevad ühendused (MTÜ, SA ja seltsingud), kes tegutsevad avalikes huvides, milles ei osale liikmena ega ole asutaja kohalik omavalitsus või riik.
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> ● avalikuks kasutuseks mõeldud objektide (spordiplatsid, mänguväljakud, kokkutulekukohad jms) rajamine või korraстamine ● avalikuks kasutuseks mõeldud hoonete ja ruumide remont ja rekonstruktsioon ● vara soetamine pikaajaliseks kasutamiseks kohaliku aktiivsuse suurendamiseks ja uute oskuste omandamiseks ● kogukonnateenuste arendamiseks ja rakendamiseks vajalikud vara soetused ja investeeringud.
Nõutava omafinantseeringu suurus	10%
Kui suurt summat saab taotleda	1600 eurot

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

Meetmest on toetust saanud mitmed mälestised, kuid täpne ülevaade puudub. Kuna summad ei ole suured, mõjutavad siit meetmest saadud toetused väga vähe toetuste üldpilti.

PRIA TOETUSED

Tabel 10. PRIA Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetus

Programm/Meede	PRIA Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetus (MAK meede 3.1)			
Mis aastatel/mis aastast avatud	2007–2013?			
Kes saab toetust taotleda	Toetust saab taotleda mikroettevõtja või põllumajandusega tegelev mikroettevõtja, kui investeeringuobjekt asub valla või alla 4000 elanikuga vallasisesse linna või kuni 4000 elanikuga väikelinna territooriumil.			
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Toetust saab taotleda hoone ja rajatise ehitamiseks (välja arvatud lammutamine) „Ehitusseaduses” sätestatud tingimustel ja korras ning hoone parendamiseks. Samuti saab toetust taotleda majutusteenuse osutamiseks uue voodikoha rajamiseks ning hoone parendamiseks. Uue voodikoha rajamisenä käsitatakse hoone püstitamist, laiendamist või rekonstrueerimist „Ehitusseaduses” sätestatud nõuete kohaselt. • Toetust saab taotleda majutusruumi sisustamiseks vajaliku materiaalse põhivaraga, seda uue voodikoha rajamise korral „Turismisseaduse” § 19 alusel sätestatud nõuete kohaselt. • Samuti saab toetust taotleda masina ja seadme ostmiseks ning paigaldamiseks. 			
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	50–70 % olenevalt tegevusel eelluviimise kohast			
Kui suurt summat saab taotleda	300 000 EUR			
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:				
Toetuse saaja	Investeering	Toetuse summa (EUR)	Maakond	Aasta
KÕUE MÕIS OÜ	Olemasoleva hoone või hoone osa ehitamine. Omanikujärelevalve tegemise maksumus	157 594	Harju	2010

OSAÜHING MERONA HOLDING (Tölluste mõisa peahoone)	Majutusteenuse osutamiseks uue voodikoha rajamine. Uue majutusruumi sisustamine materiaalse põhivaraga. Veebilehe loomine. Omanikujärelevalve tegemise maksumus	295 020	Saare	2010
OSAÜHING ILLIKU (Saare mõisa peahoone)	Olemaisoleva hoone ehitamine. Uude majutusruumi põhivara ostmine	72 712	Saare	2011
KOIVAKON NU OÜ (Taheva mõisa ait)	Olemaisoleva hoone ehitamine. Tee ja parkla ehitamine (kuni 30 % ehitamise ja parendamise abikõlbulikust maksumusest).	56 483	Valga	2012
OÜ TAAGEPER A RESORT (Taagepera mõisa peahoone)	Olemaisoleva hoone ehitamine	100 000	Valga	2012
OÜ Gutshof Gotland (Kotlandi mõisa peahoone)	Olemaisoleva hoone ehitamine. Uude majutusruumi põhivara ostmine.	98 021	Saare	2012

Kokku	779 830
--------------	----------------

Tabel 11. PRIA Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus

Programm/Meede	PRIA Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus (MAK meede 3.2)
Mis aastatel/mis aastast avatud	2007–2013?
Kes saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Mittetulundusühing, keda ei ole asutanud riik või kohaliku omavalitsuse üksus pärast 1. jaanuari 2007 ning kelle liige ei ole pärast nimetatud kuupäeva riik või kohaliku omavalitsuse üksus; • Sihtasutus, keda ei ole asutanud riik või kohaliku omavalitsuse üksus; • Väikese ja keskmise suurusega ettevõtja, kes tegutseb maapiirkonnas.
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali vms avalikuks kasutamiseks hoone või selle osa ehitamine, ruumide sisustuse ostmine; • Pargi, haljasala, puhkeala vms avalikuks kasutamiseks rajatise rajamine või parendamine; • Mängu- või spordiväljaku vms avalikuks kasutamiseks vaba aja veetmise rajatise rajamine või parendamine; • Küla-, lõkke-, kiipeplatsi, matka-, tervise- või öpperaja vms avalikuks kasutamiseks rajatise rajamine või parendamine; • Paadisilla, ujumiskoha vms teistele isikutele kasutamiseks avatud rajatise rajamine või parendamine; • Küla tutvustava püsiviida ja kaardi ostmine ja paigaldamine; • Infopunktiks vajaliku hoone ehitamine, sinna sisustuse ja infotehnoloogiaseadmete (riist- ja tarkvara) ostmine; • Multifunktionaalse teeninduskeskuse ehitamine (saab taotleda üksnes MTÜ või SA); • MTÜ või SA kavandatava investeeringuobjektiga kaasnev tellitud projekteerimistöö, projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline töö ning toetuse avalduse (määrase lisa 1), piirkondliku arengukava lühikokkuvõtte (määrase lisa 2) ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö ja teenus; • Ehitustööle omanikujärelevalve tegemine; • Kavandatava investeeringuobjektiga kaasnev elektrivõrguga, veevarustusvõrguga, küttesüsteemiga ja telekommunikatsiooniga liitumine.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ ja SA puhul 10%, Tallinnaga piirnevas vallas 30%, Väikese suurusega ettevõtja puhul 30%, Harjumaal 40% Keskmise suurusega ettevõtjale 40%, Harjumaal kuni 50%

Kui suurt summat saab taotleda?	Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 60 000 eurot aastas ja 300 000 eurot arengukava programmiperioodil kokku.
---------------------------------	--

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeering</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Maakond</u>	<u>Aasta</u>
EELK MIHKLI MIIKAELI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	60 000	Pärnu	2011
OSAÜHING LAITSE LOSS	Pargi, haljasala, puhkeala või muu teistele isikutele avatud rajatise parendamine	60 000	Harju	2011
EELK KOSE PÜHA NIKOLAUSE KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud hoone ruumide sisustus. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	46 418	Harju	2011
EELK RISTI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	60 000	Harju	2011
EELK RÕUGE MAARJA KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	56 938	Võru	2011
SIHTASUTUS EESTI AGRENSKA FOND	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	60 000	Tartu	2011
MTÜ LOODI MÕISA ARENDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	60 000	Viljandi	2011
EELK PILISTVERE ANDREASE KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	60 000	Viljandi	2011

EELK SUURE-JAANI JOHANNESE KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	59 882	Viljandi	2011
KURISTE HARIDUSSELTS (Kuriste õigeusu kiriku koolimaja)	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	57 630	Hiiu	2011
MTÜ KASSARI HARIDUSSELTS (Kassari kool-rahvamaja)	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud hoone ruumide sisustus	4 464	Hiiu	2011
EELK ALATSKIVI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika maksumus.	57 187	Tartu	2011
EELK HARGLA KOGUDUS	Omanikujärevalve tegemine. Pargi, haljasala, puhkeala või muu teistele isikutele avatud rajatise parendamine	20 148	Valga	2011
EELK RISTI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde maksumus.	59 987	Harju	2010
EELK KOSE PÜHA NIKOLAUSE KOGUDUS	Omanikujärevalve tegemine. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	59 751	Harju	2010
EELK KUUSALU LAURENTSIUSE KOGUDUS	Muusikariistad. Muusikariistaga seotud vahendid	36 281	Harju	2010
EELK ROOSA JAKOBI KOGUDUS	Avalduse ja piirkondliku arengukava lühikokkuvõtte ning töendavate dokumentide koostamise maksumus. Pargi, haljasala, puhkeala või muu teistele isikutele avatud rajatise parendamine. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu	12 823	Võru	2010

	teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine			
EELK PINDI KOGUDUS	Pargi, haljasala, puhkeala või muu teistele isikutele avatud rajatise parendamine	5 590	Võru	2010
EELK KARKSI PEETRI KOGUDUS	Investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde maksumus. Omanikujärelvalve tegemine. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Omanikujärelvalve tegemine.	14 224	Viljandi	2010
KURISTE HARIDUSSELTS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Avalduse ja piirkondliku arengukava lühikokkuvõtte ning töendavate dokumentide koostamise maksumus. Omanikujärelvalve tegemine. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele	58 382	Hiiu	2010
MTÜ KASSARI HARIDUSSELTS	isikutele avatud hoone ruumide sisustus. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine. Teistele isikutele avatud infopunkti kasutatava infotehnoloogiaseadme (riist- ja tarkvara) ostmine	52 972	Hiiu	2010
EELK VÄIKE- MAARJA KOGUDUS	Omanikujärelvalve tegemine. Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	57 464	Lääne- Viru	2010
VARBUSE MÕISAMEESTE SELTS (Varbuse mõisa ait-kuivati)	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	59 807	Põlva	2010

EELK RÄPINA MIIKAELI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde maksumus.	58 419	Põlva	2010
EELK MIHKLI MIIKAELI KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine Investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika maksumus.	58 451	Pärnu	2010
EELK HARGLA KOGUDUS	Omanikujärevalve tegemine. Pargi, haljasala, puhkeala või muu teistele isikutele avatud rajatise parendamine Avalduse ja piirkondliku arengukava lühikokkuvõtte ning tõendavate dokumentide koostamise maksumus.	9 073	Valga	2010
EELK MAARJA- MAGDALEENA KOGUDUS	Seltsimaja, kultuurimaja, spordisaali või muu teistele isikutele avatud olemas oleva hoone või hoone osa ehitamine	59 987	Jõgeva	2010

Kokku

1 265 878

LEADER TOETUSED

Välja on toodud ainult kolme tegevusgruppi (tegevusgruppe kokku 26) sobivad meetmed ja eraldatud toetused.

Tabel 12. LEADER

Programm/Meede	LEADER Tartumaa Arendusselts Meede 2 Kogukondade jätkusuutlikkuse arendamine ja tugevdamine
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2010
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud;● avalikult kasutatavate objektide (näiteks spordipaigad, seltsihooned, lauluväljakud jne) välja arendamine ning nendega seotud vahendite soetamine; objektide renoveerimine, rekonstruktsioon ja ehitamine;● kogukondade koostööd soodustavate tegevuste (ühisüritused, laulupeod, koolitused jne) ettevalmistamine ja korraldamine.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	10 %
Kui suurt summat saab taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud – maksimaalne toetussumma 6391 EUR● avalikult kasutatavate objektide (näiteks spordipaigad, seltsihooned, lauluväljakud jne) välja arendamine ning nendega seotud vahendite soetamine; objektide renoveerimine, rekonstruktsioon ja ehitamine - maksimaalne toetussumma 38 347 EUR● kogukondade koostööd soodustavate tegevuste (ühisüritused, laulupeod, koolitused jne) ettevalmistamine ja korraldamine – maksimaalne toetussumma 4793 EUR

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeeringu sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Unipiha kogu	Unipiha mõisapargi taastamise eeltööd	2 864,46	02.03.2010
MTÜ Unipiha kogu	Unipiha mõisa ringaida projekteerimistööd	5 668,96	13.04.2010
Kokku			8 533,42

Tabel 13. LEADER

Programm/Meede	LEADER Tartumaa ArendusseltMeede 3 Asukohapõhiste toodete ja teenuste arendamine
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2010
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, ÄRIÜHINGUD
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> ● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh arendusdokumendid, äriplaan, tasuvusuuring; ● toote või teenuse arenduskulud; ● tootmise või teenuse osutamiseks vajalike vahendite soetamiskulud; objektide ehitamine, rekonstruktsioon, parendamine; ● projektiga otsest seotud turunduskulud.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ, SA 10 %, äriühingud 40%
Kui suurt summat saab taotleda	<ul style="list-style-type: none"> ● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud – maksimaalne toetussumma 3 196 EUR ● toote või teenuse arenduskulud - maksimaalne toetussumma 3 196 eurot ● tootmise või teenuse osutamiseks vajalike vahendite soetamiskulud; objektide ehitamine, rekonstruktsioon, parendamine - maksimaalne toetussumma 12 782 eurot ● projektiga otsest seotud turunduskulud - maksimaalne toetussumma 3 196 eurot

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeeringu sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
SA Luke Möis	Välitingimustes läbiviidavate teenuste ja toodete käivitamine Luke möisas	9 891,61	02.03.201
Kokku			9 891,61

Tabel 14. LEADER

Programm/Meede	LEADER Tartumaa Arendusselts Meede 5 Puhketegevuste mitmekesistamine ja majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamine
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2010
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV, ÄRIÜHINGUD
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, keskkonnamõju hindamine, tasuvusuuring ;● puhketegevuste mitmekesistamine ja täiendavate lisategevuste ja –teenuste arendamine, sh toote või teenuse pakkumiseks vajalike vahendite soetamine, objektide ehitamine, rekonstrukeerimine, parendamine;● majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamiseks tehtavad tegevused, sh toote või teenuse pakkumiseks vajalike vahendite soetamine, ehitamine, rekonstrukeerimine, parendamine;● keskkonnaalast teadlikkust suurendavate tegevuste läbiviimine.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ, SA ja KOV 10 %, äriühingud 40%
Kui suurt summat saab taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud – maksimaalne toetussumma 3 196 eurot● puhketegevuste mitmekesistamine ja täiendavate lisategevuste ja –teenuste arendamine, sh toote või teenuse pakkumiseks vajalike vahendite soetamine, ehitamine, rekonstrukeerimine, parendamine - maksimaalne toetussumma 10 065 eurot● majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamiseks tehtavad tegevused, sh toote või teenuse pakkumiseks vajalike vahendite soetamine, ehitamine, rekonstrukeerimine, parendamine - maksimaalne toetussumma 6 391 eurot● keskkonnaalast teadlikkust suurendavate tegevuste läbi viimine - maksimaalne toetussumma 3 196 eurot

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeeringu sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Unipiha kogu	Unipiha mõisapargi dendroloogiline uuring ja tiikide projekteerimine	2 778,88	13.04.2010
MTÜ Unipiha kogu	Unipiha mõisapargi korraustööd	4 334,17	09.09.2010
Kokku			7 113,05

Tabel 15. LEADER

Programm/Meede	LEADER Tartumaa Arendusselts Meede 3 Kogukondade meede (tõsta kogukondade võimekust oma elukeskkonna kujundamise)
Mis aastatel/mis aastast avatud	2011–2013
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV, ÄRIÜHINGUD
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud;● ühistegevuseks ja uute kogukonnateenuste käivitamiseks vajalike avalikult kasutatavate objektide välja arendamine ning nendega seotud vahendite soetamine; objektide renoveerimine, rekonstruktsioon ja ehitamine;● vähemalt 2 omavalitsuse territooriumil tegutsevate kogukondade koostöös läbiviidavate tegevuste elluviimine sh projektiideede väljatöötamine, koolituste, õppereiside, messide, ümarlaudade, koosolekute, seminaride, uuringute planeerimine ja korraldamine; kaasamise ja teavitustegevuste teostamine, arengudokumentide väljatöötamine; planeerimistööd ja tasuvusuuringud; osalemine siseriiklikeks ja rahvusvahelistes võrgustikes, sh Tartumaa Arendusseltsi koostööprojektid LEADER määruse § 25 mõistes.
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ, SA ja KOV 10%, äriühingud 40%
Kui suurt summat saab taotleda	<ul style="list-style-type: none">● investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumendid, tasuvusuuringud – maksimaalne toetussumma 6000 EUR● ühistegevuseks ja uute kogukonnateenuste käivitamiseks vajalike avalikult kasutatavate objektide välja arendamine ning nendega seotud vahendite soetamine; objektide renoveerimine, rekonstruktsioon ja ehitamine – maksimaalne toetussumma 20 000 EUR.

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeeringu sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
EELK Võnnu Jakobi kogudus	Võnnu kiriku akende avariiremont-renoveerimine	9 937,00	28.11.2013
Kokku	9 937,00		

Kõik TASi meetmed kokku	35 475,08
------------------------------------	------------------

Tabel 16. LEADER

Programm/Meede	LEADER Kodukant Läänema Meede 1 Korrastatud ja turvaline elukeskkond, Alameede 1.2 Asulatele ja vaatamisväärsustele lisaväärtuse andmine		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2013		
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV, ÄRIÜHINGUD, SELTSINGUD		
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Ehitust ettevalmistavad tööd – sõltumata investeeringu rahastamise allikast (näiteks ehituslikud projektid, detailplaneeringud, aluskaartide koostamine, keskkonnauuringud, keskkonnamõjude hindamine, muinsuskaitse eritingimused, hüdroloogilised uuringud, tasuvusuuringud, geodeetilised uuringud, elektriprojektit, arengukavade koostamine jne) • Elukeskkonna kvaliteeti ja turvalisust suurendavate väikerajatiste ja väike-ehitise ehitamine (näiteks väiksed sillad, haljustus, elektri paigaldiste ehitus, valgustuspost, bussipaviljon jne.) • Süsteemne viidamajanduse arendamine ja objektide tähistamine. 		
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	SELTSING 0%, MTÜ, SA ja KOV 10 %, äriühingud 40%		
Kui suurt summat saab taotleda	31 956 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti pealkiri</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Keskaegne Lihula	Lihula mõisa peahoone avatäidete restaureerimine	31 447,60	02.03.2010
MTÜ Keskaegne Lihula	Lihula mõisa peahoone elektritööd ja vaheseina taastamine	6 766,72	07.03.2011
Kokku		38 214,32	

Tabel 17. LEADER

Programm/Meede	LEADER Kodukant Läänemaa Meede 2 Huvitegevuse, vabaharidse ja elukestva õppe edendamine Alameede 2.2 Huvitegevuse tegevuskeskuste arendamine		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2013?		
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV, ÄRIÜHINGUD		
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Huvitegevuseks vajalike hoonete, rajatiste ja ruumide remontimine, ehitamine ja rekonstrueerimine • Huviringidele seadmete ja inventari soetamine 		
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ, SA ja KOV 10 %, äriühingud 40%		
Kui suurt summat saab taotleda	31 956 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti pealkiri</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Lihula Rahvaülikool	Lihula Rahvaülikooli tualettruumi remont (II järk)	8 968,50	02.03.2010
MTÜ Lihula Rahvaülikool	Lihula Rahvaülikooli õppeklasside remont	13 152,29	07.03.2011
Kokku		22 120,79	

Tabel 18. LEADER

Programm/Meede	LEADER Kodukant Läänemaa Meede 3 Paikkondlike kultuuritraditsioonide jätkamine		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2013		
Kes saab toetust taotleda	MTÜ, SA, KOV, ÄRIÜHINGUD, SELTSINGUD		
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> ● Uuringute teostamine ● Rahvapärimuse kogumine (teenuse ost), (peab lõppema süsteemiseeritud kogumiga, nt trükis, DVD jne), teabe kujundamine eri vormides edastamiseks (nt trükis, DVD jm) ● Pärimuskultuuri teadmiste ja oskuste vahendamine läbi praktiliste tegevuste (koolitus, praktilised tööd, töötoad jm) ● Koolitus- arutelude korraldamine eesmärgiga teadvustada osapoolte huvisid ja saavutada kokkuleppeid pärandkultuuri parimaks kasutamiseks ● Kohaliku toidu traditsiooni arendamine ja jätkamine ning selle alane koostöö ● Projekteerimine, keskkonnamõjude hindamine, detailplaneeringu koostamine ● Pärandkultuuri objektide korraamine, konserveerimine, hooldamine, taastamine, renoveerimine, taaskasutusele võtmine, sh ühisüritused ja talgud ● Pärandkultuuri kasutamisega seotud toodete arendamine ning integreerimine piirkonna majandusega ● Juurdepääsuteede/ juurdepääsude rajamine, viitamine, infotahvlitega varustamine, valgustamine 		
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	Seltsingud 0%, MTÜ, SA ja KOV 10 %, äriühingud 40%		
Kui suurt summat saab taotleda	19 173 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti pealkiri</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>

MTÜ Ungru
Loss Ungru lossi varemete säilitamine 19 118,31 07.03.2011

MTÜ Virtsu
Arenguselts Virtsu mõisa pargi piirdemüüri
 taastamise ettevalmistustööd 2018,04 14.03.2012

Kokku 21 136,35

Tabel 19. LEADER

Programm/Meede	LEADER Kodukant Läänema Meede 4 Inimesed ja ettevõtluskeskkond Alameede 4.1. Ettevõtluse elujõu ja suutlikkuse arendamine		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2013		
Kes saab toetust taotleda	Äriühingud (2010. a. MTÜ, SA, äriühingud)		
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Uute toodete või teenuste arendamine (koolitused, uuringud, eksperditeenused jm) • Ettevalmistavad tööd investeeringuteks – sõltumata investeeringu rahastamise allikast (näiteks ehituslikud projektid, tasuvusuuringud, detailplaneeringud, geodeetilised uuringud, aluskaartide koostamine, keskkonnauuringud, maamõõtmine, arengukavade koostamine jne) • Investeeringud (seadmete, masinate soetamine ning ruumide ja hoonete ehitamine, rekonstruktsioon, remontimine jm) investeeringuid ettevalmistavad tegevused, sh projekteerimis- ja planeerimistööd, arendusdokumentid, tasuvusuuringud; 		
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ, SA 10%, äriühingud 40%		
Kui suurt summat saab taotleda	47 934 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti pealkiri</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Keskvere Kultuurikoda	Keskvere mõisa aida pööningu kohandamine ekspositsioonipinnaks ja majandus- olme-ruumi ning piknikuplatzi ettevalmistamine	8 973,20	02.03.2010
OÜ Argonfeld	Koluvere küla välisvalgustuse väljaarendamine hüdroelektrijaama rekonstruktsioonise baasil	21 327,96	02.03.2010

OÜ Argonfeld Koluvere küla välisvalgustuse
väljaarendamine hüdroelektrijaama
rekonstruktsiooni baasil – II etapp 24 557,41 15.11.2010

Kokku 54 858,57

**Kõik KKLM
meetmed
kokku 136 330,03**

Tabel 20. LEADER

Programm/Meede	LEADER Nelja Valla kogu Meede 4 Ajaloo- ja kultuuriväärtuslike objektide taastamine		
Mis aastatel/mis aastast avatud	2009–2013		
Kes saab toetust taotleda	Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas reegistreeritud ja tegutsevad mitteturundusühingud, sihtasutused, mikro- ja väikeettevõtted.		
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • Objektide konserveerimise ja renoveerimistööde projekteerimine ning ehitamine, sealhulgas muinsuskaitse eritingimustesse tellimine; • Ajalooliste matkaradade projekteerimine ja rajamine; • Rekreatsionalade ühendus- ja juurdepääsuteede rajamine; • Ajalooliste ja kultuuriväärtuslike objektide kaardistamine ja infotahvlite ja viitade paigaldamine. 		
Nõutava omafinantseeringu suurus (kaasfinantseeringut pole siin arvestatud)	MTÜ ja SA 10 %, mikro- ja väikeettevõtted 40%		
Kui suurt summat saab taotleda	3000 – 38 000 eurot		
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:			
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Investeeringu sisu</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Aasta</u>
MTÜ KUMNA MÖIS	Kumna mõisa fassaadivalgustuse paigaldamine, Kumna mõisa uue peahoone renoveerimine II etapp, Kumna mõisa uue peahoone renoveerimine II etapp kivisillutise rajamine, omanikujärelvalve tegemine	25 358,16	2010
MTÜ KUMNA MÖIS	Kumna mõisa uue peahoone projekteerimine	17 245,79	2010
MTÜ KUMNA MÖIS	Kumna mõisa uue peahoone renoveerimine, III etapp	37 360,59	2011

MTÜ KUMNA MÖIS	Kumna mõisa pehoone renoveerimine, IV etapp	36 420,84	2011
MTÜ KUMNA MÖIS	Kumna mõisa peahoone renoveerimine, V etapp	32 200,20	2012
MTÜ KUMNA MÖIS	Siseviimistlustööde teostamine, siseuste valmistamine ja paigaldamine	24 742,80	2012
Kokku			173 328,38

KIKI TOETUSED

Tabel 21. KIK Euroopa Regionaalarengu Fond

Programm/Meede	ERF Looduse mitmekesisuse säilitamine (vabaühendused)			
Mis aastatel/mis aastast avatud	2010–2011			
Kes saab toetust taotleda	Looduskaitsega tegelevad vabaühendused (MTÜ, SA) ja kohalikud omavalitsused.			
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • kaitsekorralkavade ja tegevuskavade alusel ohustatud elupaikade, ohustatud liikide elupaikade ja ohustatud liikide populatsioonide taastamine ning elupaikade säilitamiseks ja taastamiseks ning kaitstavate loodusobjektide maastikuilme säilitamiseks vajaliku infrastruktuuri rajamine või rekonstrueerimine • elupaikade säilitamiseks vajaliku karja soetamine • tegevuskavade alusel võõrliikide arvukuse piiramine • kaitstavate loodusüksikobjektide ja maastike soodsase seisundi taastamine • kaitstavate parkide restaureerimine ja rekonstrueerimine • kaitsekorralkavade ja tegevuskavade alusel kaitstavate loodusobjektide külastamist suunava infrastruktuuri rajamine • kaitstavate loodusobjektide külastamist suunava infrastruktuuri renoveerimine 			
Meetmest toetust saanud kinnismälestised:				
<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti nimetus</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Maakond</u>	<u>Kuupäev</u>
MTÜ Elistvere mõisapark	Elistvere mõisapargi läänepoolse osa restaureerimine	18 742,41	Jõgeva	13.07.2010
Saka-Ontika Pank SA	Saka mõisapargi rekonstrueerimine	153 383,38	Ida-Viru	13.07.2010
MTÜ Piigaste	Vana-Piigaste mõisapargi rekonstrueerimine	88 153,66	Põlva	21.07.2011
Kokku	26 0279,45			

Tabel 22. KIK Keskkonnaprogrammi looduskaitsese programm

Programm/Meede	Looduslike elupaikade ning kaitsealade, hoiualade, riiklikult kaitstud parkide ja üksikobjektide hooldamine ja kaitse korraldamise alamprogramm
Mis aastatel/mis aastast avatud	Alates 2007
Kes saab toetust taotleda	KOV, MTÜ, SA, äriühingud, teadus- ja haridusasutused, keskkonnakaitsega seotud organisatsionid
Milleks saab toetust taotleda	<ul style="list-style-type: none"> • kaitsealade ja hoiualade kaitsekorralkavades kavandatud meetmete rakendamine • kaitstavate loodusobjektide hooldamine • kaitstavatel aladel poollooduslike koosluste taastamine • kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning elupaikade soodsat seisundit taotlevate tegevuskavade realiseerimine

Meetmest toetust saanud kinnismälestised:

<u>Toetuse saaja</u>	<u>Projekti nimetus</u>	<u>Toetuse summa (EUR)</u>	<u>Projekti maksumus (EUR)</u>	<u>Maakond</u>	<u>Kuupäev</u>
Muhu Tervisekeskus SA	Pädaste mõisapargi hoolduskava koostamine ja selle alusel pargi taastamine	11823,65		Saare	14.12.2010
MTÜ Loodi mõisa arendus	Loodi mõisapargi rekonstruktsiooniprojekt	8 505,00	9 450,00	Viljandi	13.12.2011
Varbuse Mõisameeste Selts	Varbuse mõisapargi rekonstruktsiooniprojekt	19 464,00	22 104,00	Põlva	13.12.2011
MTÜ Meeri Mõisapark	Meeri mõisapargi põlispuude avariihoidlus ja dendrohinnangu koostamine	8 295,30	9 217,00	Tartu	28.06.2011
MTÜ Elistvere mõisapark	Elistvere mõisapargi läänepoolse osa hooldamine	20 618,99	22 909,96	Jõgeva	28.06.2011
SA Virumaa Muuseumid	Palmse mõisapargi inventeerimine ja rekonstruktsiooniprojekt.	7 307,40	7 307,40	Lääne-Viru	28.06.2011

MTÜ National Heritage Trust	Keila-Joa mõisa pargi kaguosa hooldustööd	15 713,98	17 459,99	Harju	13.06.2012
Varbuse Mõisameeste Selts	Varbuse mõisapargi taastamise I etapp	59 515,20	66 136,20	Põlva	13.06.2012
MTÜ Meeri Mõisapark	Meeri mõisapargi hooldamine ja korraamine (I etapp)	33 939,00	37 710,00	Tartu	13.06.2012
SA Muhu Tervisekeskus	Pädaste mõisapargi väikevormide, teede ja valgustuse projekteerimine ja väljaehitamine vastavalt pargi hoolduskavale	16 200,00	134 461,86	Saare	18.12.2012
Värvikeskuste Grupp OÜ	Arkna mõisa loodus- ja muinsuskaitsealuse pargi rekonstruktsioon	28 517,00	68 035,00	Lääne-Viru	18.12.2012
Võhmuta Mõisapark MTÜ	Võhmuta mõisa pargi uuringud ja projekteerimine	11 976,00	14 316,00	Lääne-Viru	18.12.2012
MTÜ National Heritage Trust	Keila-Joa mõisapargi südame rekonstruktsiooniprojekti koostamine	17 074,80	18 972,00	Harju	18.12.2012
SA Virumaa Muuseumid	Palmse mõisapargi regulaarpargi rekonstruktsioon III etapp	8 835,50	8 835,50	Lääne-Viru	19.06.2013
MTÜ Krüüdneri Mõisa park	Krüüdnerimõispargi taastamise I etapp – puistu ja taimestiku hoolduskava koostamine ja tööde teostamine	14 297,04	15 885,60	Põlva	19.06.2013
Eivere Manor OÜ	Eivere mõisapargi rekonstruktsioon koos muinsuskaitse eritingimustega. Projekti kirjutamine.	3 637,50	7 275,00	Järva	19.06.2013
SA Virumaa Muuseumid	Palmse mõisa metsapargi hooldus- ja rekonstruktsioonistööd II etapp.	9 670,00	9 670,00	Lääne-Viru	19.06.2013
Varbuse Mõisameeste Selts	Varbuse mõisapargi taastamise II etapp	65 766,60	73 074,00	Põlva	19.06.2013

Unipiha kogu	Unipiha mõisapargi rekonstruktsiooni teine etapp	4 157,20	40 767,43	Tartu	19.06.2013
MTÜ Loodi mõisa arendus	Loodi mõisapargi rekonstruktsiooni I etapp	20 571,80	108 175,00	Viljandi	19.06.2013
Unipiha kogu	Unipiha mõisapargi nijitmine	360,00	460,00	Tartu	19.06.2013
Kõue mõis OÜ	Kõue-Triigi mõisa pargi taastamine ja korrastamine	61 569,00	146 138,00	Harju	19.06.2013
MTÜ Arkna Terviseküla	Arkna mõisa loodus- ja muinsuskaitsealuse pargi hooldustööd	10 746,00	11 940,00	Lääne-Viru	19.06.2013
SA Virumaa Muuseumid	Palmse mõisa metsapargi hooldus- ja rekonstruktsioonistööd III etapp	9 780,00	9 780,00	Lääne-Viru	10.12.2013
Gromell OÜ	Ervita mõisapargi tööprojekti koostamine	2 900,00	5 800,00	Järva	10.12.2013

Kokku	4 712 40,96
--------------	--------------------

TLÜ Eesti Tuleviku-uuringute Instituut
Lai 34, Tallinn
Tel: (+372) 641 1760
E-mail: eti@tlu.ee
<http://www.tlu.ee/et/eesti-tuleviku-uuringute-instituut>

EKA muinsuskaitse ja konserveerimise osakond
Suur-Kloostri 11, Tallinn
Tel. (+372) 611 7654
<http://www.artun.ee/eriala/muinsuskaitse-ja-restaureerimine/>